

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

“ 14 ” 09 20 17 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ШКОЛІ»

3 КУРС

Галузь знань 0203 Гуманітарні науки

Напрямок підготовки 6.020303 Філологія. Мова і література (французька)
6.020303 Філологія. Мова і література (іспанська)
6.020303 Філологія. Мова і література (італійська)

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Інститут філології

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Бачальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1359/17
Жильцов
(підпис) (прізвище, ім'я, по-батькові)
« 14 » 09 20 17

2017 – 2018 навчальний рік

Робоча програма. Методика викладання іноземної мови в школі для студентів за напрямом підготовки 6.020303 Філологія. Мова і література (іспанська), Мова і література (французька), Мова і література (італійська) 2017 року. – 29 с.

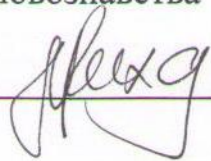
Розробник:

Харченко Тетяна Гадульзянівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства.

Протокол від “13” вересня 2017 року № 2

Завідувач кафедри романської філології
та
порівняльно-типологічного
мовознавства

_____ (Махачашвілі Р.К.)

Структура програми типова.
Години відповідають навчальному плану.

Заступник директора Інституту
філології
з науково-методичної та навчальної
роботи

_____ (Заяць Л.І.)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	8
III. Програма	
Змістовий модуль I.	9
Змістовий модуль II.	10
IV. Навчально-методична карта дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі.	11
V. Плани семінарських занять.	13
VI. Плани практичних занять.	14
VII. Завдання для самостійної роботи.	20
VIII. Система поточного та підсумкового контролю знань.	22
IX. Методи навчання.	24
XI. Методичне забезпечення курсу.	24
XII. Рекомендована література	
Основна.	25
Додаткова.	27
Інформаційні ресурси.	26

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Інтегральна дисципліна „Методика навчання в середній школі” складається з двох складових: „Методика викладання літературознавчих дисциплін у школі” і „Методика викладання іноземної мови в школі”. Робоча програма з навчальної дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі” є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства для студентів за напрямом підготовки “Філологія. Мова та література (іспанська)”, “Філологія. Мова та література (французька)”, “Філологія. Мова та література (італійська)” відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі”, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів. Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики майбутній вчитель іноземної мови готується до здійснення навчально-виховної, науково-методичної та організаційно-управлінської діяльності в різних типах загальноосвітніх навчальних закладів.

Згідно з кваліфікацією вчитель іноземної мови має здійснювати **такі види професійної діяльності**: навчання іноземної мови (формування іншомовної комунікативної компетенції), виховання, освіти і розвиток учнів засобами іноземної мови на уроці та в позакласній роботі (гурткова робота, клубна робота, секції за інтересами, проблемні групи, наукові гуртки тощо); навчання професійно спрямованої іноземної мови; навчання літератури країни, мова якої вивчається, науково-технічного перекладу, країнознавства тощо; науково-методичну та організаційно-методичну роботу із запровадженням у навчальний процес нових інформаційних технологій навчання іноземних мов; виховну діяльність; навчально-методичну роботу у школі, районі, області/місті, в тому числі з вивчення, узагальнення та поширення нових інформаційних технологій навчання іноземних мов; пропаганду психолого-педагогічних знань серед батьків і населення.

У програмі враховані сучасні досягнення в галузі методики навчання іноземних мов та суміжних з нею наук. Програма передбачає тісний зв'язок теоретичного курсу методики з практикою. В лекційному курсі і на практичних заняттях студенти знайомляться як з загальноприйнятими теоретичними положеннями методики, що викладаються у певній системі, так і з новими, дискусійними ідеями. На практичних заняттях вони оволодівають **професійно-методичними вміннями** вчителя іноземної мови: здійснювати комунікативно-навчальну функцію, яка охоплює інформаційний, мотиваційно-стимулюючий і контрольний-коригуючий компоненти, тобто вміло застосовувати різноманітні методи, форми, прийоми навчання та сучасні технічні засоби навчання в різних умовах для

формування в учнів іншомовної комунікативної компетенції; здійснювати розвивальну функцію, а саме накреслювати шляхи формування та розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня, його пізнавальних і розумових сил на матеріалі іноземної мови як навчального предмета; здійснювати виховну функцію, вирішувати завдання морального, культурно-естетичного, гуманістичного виховання учнів засобами іноземної мови; здійснювати гностичну функцію, аналізувати навчальний матеріал, виділяти в ньому об'єкти навчання, прогнозувати труднощі його засвоєння з урахуванням рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції учнів конкретного класу; об'єктивно оцінювати зміст, засоби навчання іноземної мови в різних умовах; вивчати та узагальнювати досвід навчання іноземних мов; здійснювати конструктивно-планувальну функцію, планувати і творчо конструювати навчальний процес в цілому, а також процес навчання конкретного навчального матеріалу (лексичного, граматичного, фонетичного, країнознавчого тощо); планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позакласній роботі, в тому числі в інтересах індивідуалізації та диференціації навчання; здійснювати організаторську функцію (в органічному зв'язку з гностичною та конструктивно-планувальною функціями), тобто реалізувати плани (поурочні, серії уроків, позакласних заходів), творчо вирішувати педагогічні і методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату.

Вивчення історії методики сприяє розумінню студентами еволюції методичних напрямів та ідей на різних етапах її розвитку, виявляє їх зв'язок, боротьбу думок і поглядів.

Завданнями навчальної дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі” є:

- створити у студентів широку теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку, яка включає, крім методичних знань, також знання із суміжних з методикою наук психолого-педагогічного, філологічного й культурологічного циклів, і на цій основі сформуванню уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя;

- ознайомити студентів з найбільш відомими методичними напрямами, системами і методами, формами та засобами навчання іноземних мов і культур, а також сформуванню у них уміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов;

- на базі одержаних теоретичних знань розвивати у студентів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у навчально-виховному процесі з іноземної мови у школі.

В результаті опанування дисципліни бакалаври повинні **вміти**:

- визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання іноземних мов і культур;

- аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси з іноземних мов;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати вправи різних типів і видів;
- формувати в учнів іншомовну комунікативну компетенцію;
- використовувати у процесі формування іншомовної комунікативної компетенції інноваційні методичні технології;
- контролювати і оцінювати рівень сформованості всіх складників іншомовної комунікативної компетенції;
- планувати й реалізовувати різні форми організації навчально-виховного процесу з іноземної мови в початковій, основній і старшій школі.

Дана програма розрахована на викладання курсу в п'ятому і шостому семестрах третього року навчання студентів за напрямом підготовки “Філологія. Мова та література (іспанська)”, “Філологія. Мова та література (французька)”, “Філологія. Мова та література (італійська)”.

Вивчення студентами навчальної дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі” завершується складанням іспиту.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: Методика викладання іноземної мови в школі

Курс:	Напрямок, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 4 V семестр: 2 VI семестр: 2</p> <p>Кількість змістових модулів: 3 V семестр: 2 VI семестр: 1</p> <p>Загальна кількість годин: 120 год. V семестр: 60 год. VI семестр: 60 год.</p> <p>Кількість аудиторних годин на тиждень: 2 V семестр: 2 VI семестр: 2</p>	<p>Галузь знань: 0203 Гуманітарні науки</p> <p>Назва напрямку підготовки: 6.020303 Філологія. Мова і література (іспанська), 6.020303 Філологія. Мова і література (французька), 6.020303 Філологія. Мова і література (італійська)</p> <p>Освітній рівень: перший (бакалаврський)</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: III.</p> <p>Семестр: V, VI.</p> <p>Кількість годин: - Лекції (теоретична підготовка): V семестр: 12 год. VI семестр: 6 год.</p> <p>- Семінарські заняття: V семестр: 4 год. VI семестр: 2 год.</p> <p>- Практичні заняття: V семестр: 12 год. VI семестр: 6 год.</p> <p>- Самостійна робота: V семестр: 28 год. VI семестр: 14 год.</p> <p>- Модульний контроль: V семестр: 4 год. VI семестр: 2 год.</p> <p>Вид контролю: VI семестр: семестровий контроль – 30 год.</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							Підсумковий контроль
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семинарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	
V семестр									
Змістовий модуль I.									
Теоретичні основи методики навчання іноземних мов									
1.	Система освіти в Україні та викладання іноземних мов /ІМ/. Методика як наука про навчання ІМ та її зв'язок з іншими науками	6		2		2		2	
2.	Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ	10		2		2		6	
Модульна контрольна робота № 1.		2							2
Разом		18		4		4		8	2
Змістовий модуль II.									
Методика формування іншомовної комунікативної компетенції									
3.	Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного).	20		4	6			10	
4.	Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письма).	20		4	6			10	
Модульна контрольна робота № 2.		2							2
Разом		42		8	12			20	2
Разом за семестр V		60		12	12	4		28	4
VI семестр									
Змістовий модуль III.									
Організація навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах									
5.	Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах	20		4	4	2		10	
6.	Методи навчання іноземних мов.	8		2	2			4	
Модульна контрольна робота № 3.		2							2
Разом		30		6	6	2		14	2
Семестровий контроль		30							30
Разом за семестр VI		60		6	6	2		14	32
Разом за рік		120		18	18	6		42	36
Екзамен									

III. ПРОГРАМА

V СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Лекція I. Система освіти в Україні та викладання іноземних мов /ІМ/. Методика як наука про навчання ІМ та її зв'язок з іншими науками – 2 год.

Основні принципи освіти і зміни у навчанні ІМ. Ступені загальної середньої освіти і навчанні ІМ. Державний освітній стандарт з ІМ. Сучасні вимоги до кваліфікації вчителя іноземної мови.

Методика викладання ІМ і її завдання. Методи дослідження в методиці викладання ІМ. Зв'язок методики з іншими науками: лінгвістикою, психологією, психолінгвістикою, педагогікою.

Література: 3, 4, 7, 8, 9, 13, 20, 24, 28, 30, 32, 33, 36, 37, 43, 44, 48.

Лекція II. Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ – 2 год.

Поняття „система навчання” та її зміст. Комунікативний підхід у навчанні ІМ. Цілі навчання ІМ у середніх навчальних закладах. Зміст навчання ІМ у середніх навчальних закладах. Базові методичні категорії: принцип, методична система, метод, технологія, методичний прийом. Засоби навчання ІМ у середніх навчальних закладах. Характеристика програм з іноземної мови для середніх навчальних закладів. Проблема підручника і навчально-методичного комплексу з іноземної мови. Використання технічних засобів зорової і слухової наочності на різних ступенях навчання ІМ.

Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності і спілкування. Проблема навичок і вмінь мовлення у навчанні ІМ. Система вправ для формування навичок і вмінь мовлення.

Література: 3, 4, 7, 8, 9, 13, 20, 24, 28, 30, 32, 33, 36, 37, 43, 44, 48.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Лекція III. Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного) – 6 год.

Формування іншомовної граматичної компетенції. Формування іншомовної лексичної компетенції. Формування іншомовної фонетичної компетенції.

Література: 2, 3, 4, 7, 8, 9, 14, 16, 17, 30, 31, 32, 44, 45, 48.

Лекція IV. Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письма) – 6 год.

Формування іншомовної компетенції в аудіюванні. Формування іншомовної компетенції в говорінні. Формування іншомовної компетенції у читанні. Формування іншомовної компетенції у письмі.

Література: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 14, 16, 30, 32, 44, 45, 48.

VI СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Лекція V. Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах – 4 год.

Загальна характеристика процесу навчання ІМ у середніх навчальних закладах на сучасному етапі. Особливості навчання ІМ в початковій, основній, старшій школах. Урок як основна форма навчально-виховного процесу з ІМ. Планування навчального процесу з ІМ. Організація і реалізація контролю на уроках ІМ. Шляхи інтенсифікації навчального процесу з ІМ. Позакласна робота з ІМ.

Література: 1, 2, 4, 7, 8, 9, 13, 17, 18, 19, 30, 32, 39, 40, 44, 45, 46, 49.

Лекція VI. Методи навчання іноземних мов – 2 год.

Перекладні методи навчання. Методи періоду Реформи. Методи навчання іноземних мов після другої світової війни. Сучасні методи навчання іноземних мов.

Література: 1, 2, 4, 7, 8, 9, 13, 17, 18, 19, 30, 32, 39, 40, 44, 45, 46, 49.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
„МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ШКОЛІ □
V семестр.

Разом: 60 год., з них лекційних – 12 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття – 12 год., самостійна робота – 28 год., МК – 4 год.

Тиждень	I, II		III		IV		V, VI	
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II			
Назва модуля	Теоретичні основи методики навчання іноземних мов у школі				Методика формування іншомовної комунікативної компетенції			
Кількість балів за модуль	64 бал				115 бали			
Лекції	1		2		3		4	
Дати								
Теми лекцій	Система освіти в Україні та викладання іноземних мов /ІМ/. Методика як наука про навчання ІМ та її зв'язок з іншими науками – 1 б.		Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ – 1 б.		Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного) - 2 б.		Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письмо) - 2 б.	
Теми семінарських занять	Система освіти в Україні та викладання іноземних мов /ІМ/. Методика як наука про навчання ІМ та її зв'язок з іншими науками – 11 б.		Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ – 11 б.					
Теми практичних занять					Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного) - 33 б.		Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письмо) - 33 б.	
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 б.)		Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)			
Всього	179 бали							

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
„МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ШКОЛІ □
VI семестр.

Разом: 60 год., з них лекційних – 6 год., семінарські заняття – 2 год.,
 практичні заняття – 6 год., самостійна робота – 14 год., МК – 2 год.,
 семестровий контроль – 30 год.

Тиждень	I, II	III	IV	V, VI
Модулі	Змістовий модуль III			
Назва модуля	Організація навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах			
Кількість балів за модуль	82 бала			
Лекції	5		6	
Дати				
Теми лекцій	Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах – 2 б.		Методи навчання іноземних мов – 1 б.	
Теми семінарських занять	Індивідуалізація процесу формування іншомовної комунікативної компетенції – 11 б.			
Теми практичних занять	Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах – 22 б.		Методи навчання іноземних мов – 11 б.	
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 б.)		Табл. 6.1 (5 б.)	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 3 (25 балів)			
Всього	82 бали			

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

V СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Семінар I. Система освіти в Україні та викладання іноземних мов /ІМ/. Методика як наука про навчання ІМ та її зв'язок з іншими науками. Цілі, зміст і базові методичні категорії у навчанні іноземних мов у середніх навчальних закладах – 2 год.

Розкрийте поняття „Система освіти України” та яке місце в ній займає викладання іноземних мов? Назвіть ступені загальної середньої освіти. Проаналізуйте державний освітній стандарт з ІМ. Охарактеризуйте сучасні вимоги до кваліфікації вчителя іноземної мови.

Що являє собою об'єкт методики навчання ІМ та визначте її місце в системі наук. Назвіть основні методичні поняття та охарактеризуйте їх. Опишіть основні методи дослідження в методиці викладання ІМ. Яка роль належить курсу методики навчання ІМ у системі професійної підготовки майбутнього вчителя ІМ у вищому навчальному закладі? Розкрийте зв'язок методики з педагогікою, психологією, лінгвістикою, психолінгвістикою, психофізіологією, культурологією.

Проаналізуйте процес формування вторинної мовної особистості. Дайте характеристику навчанню ІМ як процесу оволодіння культурою в чотирьох аспектах: навчальному, пізнавальному, виховному, розвивальному. У чому полягає комплексна реалізація цілей навчання ІМ у середніх навчальних закладах у процесі навчання ІМ? Дайте визначення поняттям загальної компетенції та іншомовної комунікативної компетенції. Охарактеризуйте їх структуру.

Назвіть компоненти змісту навчання ІМ. Розкрийте проблему відбору мовного і мовленнєвого матеріалу для комунікативно достатнього рівня володіння ІМ учнями. У чому полягає проблема відбору комунікативних намірів і типових ситуацій спілкування для навчання усного мовлення? Проаналізуйте проблему відбору текстів для навчання читання та аудіювання.

Назвіть та розкрийте сутність окремих та спеціальних методичних принципів. Опишіть загальнометодичні принципи. Розкрийте систему принципів як стратегію навчання. Які методичні системи навчання ви знаєте? Визначте методи навчання з позиції вчителя та з позиції учня. Охарактеризуйте технологію навчання. Розкрийте суть методичного прийому.

Література: 3, 4, 7, 8, 9, 13, 20, 24, 28, 30, 32, 33, 36, 37, 43, 44, 48.

Семінар II. Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ – 2 год.

Розкрийте поняття „система навчання” та комунікативний підхід у навчанні ІМ. Проаналізуйте процес формування вторинної мовної особистості. Дайте характеристику навчанню ІМ як процесу оволодіння культурою в чотирьох аспектах: навчальному, пізнавальному, виховному, розвивальному. У чому полягає комплексна реалізація цілей навчання ІМ у середніх навчальних закладах у процесі навчання ІМ? Дайте визначення поняттям загальної компетенції та іншомовної комунікативної компетенції. Охарактеризуйте їх структуру.

Назвіть компоненти змісту навчання ІМ. Розкрийте проблему відбору мовного і мовленнєвого матеріалу для комунікативно достатнього рівня володіння ІМ учнями. У чому полягає проблема відбору комунікативних намірів і типових ситуацій спілкування для навчання усного мовлення? Проаналізуйте проблему відбору текстів для навчання читання та аудіювання.

Назвіть та розкрийте сутність окремих та спеціальних методичних принципів. Опишіть загальнометодичні принципи. Розкрийте систему принципів як стратегію навчання. Які методичні системи навчання ви знаєте? Визначте методи навчання з позиції вчителя та з позиції учня. Охарактеризуйте технологію навчання. Розкрийте суть методичного прийому.

Дайте визначення поняття про засоби навчання. Назвіть типи засобів навчання. Охарактеризуйте нетехнічні і технічні засоби навчання.

Охарактеризуйте підручник – основний засіб навчання ІМ. Розкрийте проблему створення навчально-методичних комплексів (НМК) з ІМ. Доведіть необхідність створення альтернативних НМК для навчання ІМ у середньому навчальному закладі. Проаналізуйте характер творчої діяльності вчителя при використанні НМК.

Дайте визначення понять „вправа/завдання” як засобу формування іншомовної комунікативної компетенції. Зробіть класифікацію вправ. Розкрийте різні підходи до їх класифікації й наведіть критерії класифікації. Назвіть типи і види вправ, особливості їх організації у комплекси, групи, серії. Розкрийте поняття про систему вправ та її компоненти. Визначте послідовність виконання вправ згідно з етапами формування мовленнєвих навичок і вмінь. Проаналізуйте особливості комунікативних вправ.

Література: 3, 4, 7, 8, 9, 13, 20, 24, 28, 30, 32, 33, 36, 37, 43, 44, 48.

VI СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Семінар III. Індивідуалізація процесу формування іншомовної комунікативної компетенції – 2 год.

Дайте визначення поняттю «індивідуалізація процесу формування іншомовної комунікативної компетенції». Назвіть цілі індивідуалізації процесу формування іншомовної комунікативної компетенції. Визначте види індивідуалізація процесу формування іншомовної комунікативної компетенції. Розкрийте зміст кожного з видів індивідуалізації.

Література: 1, 2, 4, 7, 8, 9, 13, 17, 18, 19, 30, 32, 39, 40, 44, 45, 46, 49.

VI. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

V СЕМЕСТР

Змістовий модуль I.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Змістовий модуль II.

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Практичне заняття 1. Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного) – 6 год.

Назвіть складники іншомовної граматичної компетенції. Зробіть характеристику граматичної підсистеми іноземної мови. Розкрийте цілі і завдання навчання граматики в різних типах навчальних закладів. Визначте роль граматичних знань у процесі формування іншомовної граматичної компетенції. Охарактеризуйте граматичні навички у продуктивних і рецептивних видах мовленнєвої діяльності, етапи їх формування. Проаналізуйте вправи для формування іншомовної граматичної компетенції, їх цілі і режими виконання. Розкрийте особливості формування іншомовної граматичної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної лексичної компетенції. Зробіть характеристику лексичної підсистеми іноземної мови. Розкрийте цілі і

завдання навчання лексики в різних типах навчальних закладів. Визначте роль лексичних знань у процесі формування іншомовної лексичної компетенції. Розкрийте суть активного, пасивного лексичного мінімуму і потенційного словника. Охарактеризуйте лексичні навички у продуктивних і рецептивних видах мовленнєвої діяльності, розкрийте етапи їх формування. Проаналізуйте прийоми й засоби семантизації нових лексичних одиниць та презентації нового лексичного матеріалу з урахуванням методичної типології лексики. Наведіть приклади вправ для формування іншомовної продуктивної лексичної компетенції, назвіть їх цілі і режими виконання. Охарактеризуйте типи вправ для формування іншомовної рецептивної лексичної компетенції, їх цілі і режими виконання. Проаналізуйте вправи для формування потенційного словника учня. Розкрийте особливості формування іншомовної лексичної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної фонетичної компетенції. Охарактеризуйте фонетичну і фонологічну підсистеми іноземної мови. Визначте роль і місце інтонаційних і слухо-вимовних навичок у навчанні іноземної мови. Назвіть цілі і завдання навчання фонетики. Визначте роль фонетичних знань у процесі формування іншомовної фонетичної компетенції. Дайте характеристику рецептивних і репродуктивних інтонаційних та слухо-вимовних навичок. Назвіть вправи для формування іншомовної фонетичної компетенції, їх цілі і режими виконання. Розкрийте особливості формування іншомовної фонетичної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Література: 3, 4, 7, 8, 9, 13, 20, 24, 28, 30, 32, 33, 36, 37, 43, 44, 48.

Практичне заняття 2. Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письмо) – 6 год.

Назвіть складники іншомовної компетенції в аудіюванні. Дайте загальну характеристику аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та вміння. Визначте фактори, що впливають на якість аудіювання. Розкрийте цілі і завдання навчання аудіювання. Зробіть класифікацію видів аудіювання і типів аудіо текстів. Наведіть приклади вправ для формування іншомовної компетенції в аудіюванні. Назвіть вимоги до текстів для навчання аудіювання. Розкрийте особливості формування іншомовної компетенції в аудіюванні у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної компетенції в говорінні. Дайте загальну характеристику говоріння як виду мовленнєвої діяльності та вміння. Охарактеризуйте монологічну і діалогічну форми мовлення та розкрийте їх комунікативні, психологічні й лінгвістичні особливості (у порівнянні). Визначте цілі і завдання навчання діалогічного і монологічного мовлення. Охарактеризуйте функціональні типи монологів і діалогів. Назвіть етапи й одиниці навчання діалогічного і монологічного мовлення. Проаналізуйте вправи та використання різних видів опор для формування компетенції у діалогічному і монологічному мовленні. Дайте визначення поняття

навчально-комунікативної мовленнєвої ситуації і охарактеризуйте способи її створення. Охарактеризуйте рольову гру і методику її організації та проведення. Розкрийте особливості формування іншомовної компетенції в говорінні у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної компетенції у читанні. Дайте загальну характеристику читання як виду мовленнєвої діяльності та вміння. Назвіть фактори, що впливають на якість читання. Визначте цілі і завдання навчання читання. Зробіть класифікацію видів читання і типів текстів для читання. Наведіть приклади вправ для формування іншомовної компетенції в читанні, визначте їх цілі і режими виконання. Охарактеризуйте вимоги до текстів для навчання читання. Розкрийте особливості формування іншомовної компетенції у читанні у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної компетенції у письмі. Зробіть загальну характеристику письма як виду мовленнєвої діяльності та вміння. Визначте цілі і завдання формування іншомовної компетенції у письмі; жанри і типи писемних текстів. Назвіть етапи навчання письма і стандарти створення писемних текстів різних жанрів і типів. Наведіть приклади вправ для формування компетенції у письмі. Розкрийте особливості формування іншомовної компетенції у письмі в початковій, основній і старшій школі.

Література: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 14, 16, 30, 32, 44, 45, 48.

VI СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Практичне заняття 3. Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах – 4 год.

Охарактеризуйте процес навчання іноземної мови у середніх навчальних закладах на сучасному етапі. Розкрийте суть обов'язкового курсу навчання ІМ у середніх навчальних закладах; ступенів навчання. Визначте завдання, особливості, зміст кожного ступеня навчання.

Розкрийте особливості навчання іноземної мови в початковій школі: вікові особливості школярів 1/2-4 класів; різні підходи до організації навчання різних видів мовленнєвої діяльності на початковому ступені; поняття «усне випередження», паралельне навчання усіх видів мовленнєвої діяльності; співвідношення усного і писемного мовлення; форми і прийоми навчання на цьому ступені; роль ігрових прийомів.

Проаналізуйте основні характеристики особливостей навчання іноземної мови в основній школі: вікові особливості учнів 5-9 класів; організація навчання, форми і прийоми навчання; роль самостійної роботи у

процесі оволодіння ІМ.

Охарактеризуйте процес навчання іноземної мови у старшій школі: вікові особливості учнів 10-11 класів; співвідношення усного мовлення, читання і письма; прийоми і форми навчання; самостійна/автономна робота учнів з оволодіння ІМ; індивідуальний підхід до учнів у процесі організації самостійної/автономної роботи з ІМ.

Дайте характеристику уроку як основній формі навчально-виховного процесу з іноземної мови: специфіка уроку, вимоги до сучасного уроку іноземної мови; форми роботи вчителя та учнів на уроці; переваги колективних форм роботи; типологія уроків, різні точки зору на типологію уроків; структура уроку ІМ; функції учителя на уроці.

Розкрийте суть планування навчального процесу з іноземної мови: типи і види планів; структура планів; компоненти й етапи плану уроку; особливості планування на різних ступенях навчання в різних типах середніх навчальних закладів.

Проаналізуйте процес організації і реалізації контролю на уроках іноземної мови: об'єкти і цілі контролю; види контролю; форми контролю; роль поточного й підсумкового контролю у формуванні іншомовної комунікативної компетенції; 12-бальна система оцінювання; критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.

Розкрийте шляхи інтенсифікації навчального процесу з іноземної мови: завдання і зміст інтенсифікації навчання; прийоми навчання, що дозволяють реалізувати принцип колективної взаємодії; автономізація навчання; індивідуалізація навчання ІМ.

Охарактеризуйте позакласну роботу з іноземної мови: цілі, завдання, форми і зміст позакласної роботи з іноземної мови; роль позакласної роботи з ІМ у підвищенні мотивації учнів до вивчення предмета „Іноземна мова”; види і форми позакласної роботи з іноземної мови у середніх навчальних закладах різного типу, її завдання і зміст; методика проведення різних форм і видів позакласної роботи; роль кабінету ІМ/ресурсного центру в організації позакласної роботи з ІМ, його технічне й методичне оснащення.

Література: 1, 2, 4, 7, 8, 9, 13, 17, 18, 19, 30, 32, 39, 40, 44, 45, 46, 49.

Практичне заняття 4. Методи навчання іноземних мов – 2 год.

Охарактеризуйте:

Перекладні методи навчання: граматико-перекладний метод; текстуально-перекладний метод; критичний аналіз перекладних методів; еволюція перекладних методів.

Методи періоду Реформи: соціальні та економічні передумови виникнення прямих методів Реформи; психологічні і лінгвістичні передумови виникнення прямих методів; прямі методи: основні представники, цілі, зміст, принципи та прийоми навчання; варіанти прямих методів і їх критичний аналіз; метод Г.Палмера; метод М.Уеста; неопрямізм; модифіковані варіанти прямого методу.

Методи навчання іноземних мов після другої світової війни: соціальні

та економічні причини виникнення нових методів навчання; психологічні і лінгвістичні передумови виникнення нових методів навчання; аудіо-візуальний метод; аудіо-лінгвальний метод; змішані методи навчання; методичні погляди Ч.Фріза і Р.Ладо; комунікативні методи навчання; інтенсивні методи навчання іноземних мов.

Сучасні методи навчання іноземних мов: метод повної фізичної реакції; драматико-педагогічний метод; „мовчазний метод”; груповий метод; ігровий метод; комунікативно-ігровий метод; метод проектів.

Література: 1, 2, 4, 7, 8, 9, 13, 17, 18, 19, 30, 32, 39, 40, 44, 45, 46, 49.

VII. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I.

Теоретичні та практичні основи методики навчання іноземних мов у школі

Тема 1. Система освіти в Україні та викладання іноземних мов (ІМ). Методика як наука про навчання ІМ та її зв'язок з іншими науками. Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ – 2 год.

Завдання: Назвіть основні державні документи в галузі середньої освіти, які були прийняті за останні 5-10 років. Охарактеризуйте основні напрями модернізації середньої освіти України. Перерахуйте і поясніть основні принципи розвитку освіти, визначені Законом України „Про освіту”. Яке місце в них відводиться вивченню іноземних мов?

Тема 2. Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ – 6 год.

Завдання: 1. Проаналізуйте програми з іноземної мови для середніх навчальних закладів, а саме: їх структуру; вимоги програми за ступенями навчання; зміст навчального матеріалу та його розподіл по розділах.

2. Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури (основної та додаткової) за темою і розкрийте поняття „Контроль у навчанні іноземних мов”. А саме: у чому полягають цілі контролю, особливості комунікативного контролю, його функції, види контролю, вимоги до контролю, засоби, форми контролю, об'єкти, критерії і параметри контролю та оцінювання.

Змістовий модуль II.

Методика формування іншомовної комунікативної компетенції

Тема 3. Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного) – 10 год.

Завдання: 1. Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої

літератури (основної та додаткової) за темою. Назвіть складники іншомовної компетенції у техніці читання. Дайте характеристику графічної і орфографічної підсистем іноземної мови. Визначте роль і місце навичок техніки читання у навчанні іноземної мови. Розкрийте цілі і завдання навчання техніки читання. Визначте роль знань у процесі формування іншомовної компетенції у техніці читання. Охарактеризуйте навички техніки читання. Проаналізуйте вправи для формування іншомовної компетенції у техніці читання, визначте їх цілі і режими виконання. Розкрийте особливості формування іншомовної компетенції у техніці читання у початковій, основній і старшій школі.

2. Назвіть складники іншомовної компетенції у техніці письма. Дайте характеристику графічної і орфографічної підсистем іноземної мови. Визначте роль і місце навичок техніки письма у навчанні іноземної мови. Розкрийте цілі і завдання навчання техніки письма. Визначте роль знань у процесі формування іншомовної компетенції у техніці читання/письма. Охарактеризуйте навички техніки письма. Проаналізуйте вправи для формування іншомовної компетенції у техніці письма, визначте їх цілі і режими виконання. Розкрийте особливості формування іншомовної компетенції у техніці письма у початковій, основній і старшій школі.

Тема 4. Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письма) – 10 год.

Завдання: 1. Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури (основної та додаткової) за темою. Назвіть складники навчально-стратегічної компетенції. Зробіть загальну характеристику навчально-стратегічної компетенції. Визначте цілі і завдання формування навчально-стратегічної компетенції. Наведіть приклади вправ для формування навчально-стратегічної компетенції. Розкрийте особливості формування навчально-стратегічної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

2. Розкрийте особливості процесу формування лінгвосоціокультурної компетенції. Назвіть складники лінгвосоціокультурної компетенції. Дайте загальну характеристику лінгвосоціокультурної компетенції. Назвіть цілі і завдання формування лінгвосоціокультурної компетенції, етапи її формування. Вправи для формування лінгвосоціокультурної компетенції. У чому полягають особливості формування лінгвосоціокультурної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Змістовий модуль III.

Організація навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах

Тема 5. Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах – 10 год.

Завдання: Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури (основної та додаткової) за темою. Розкрийте особливості

поглибленого навчання іноземної мови у середніх навчальних закладах: навчання іноземної мови у спеціалізованих загальноосвітніх середніх навчальних закладах; профільне навчання іноземних мов; особливості навчання другої іноземної мови у середніх навчальних закладах.

Тема 6. Методи навчання іноземних мов.

Завдання: Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури (основної та додаткової) за темою. Назвіть технології навчання іноземних мов: програмованого навчання; інтенсивного навчання; граматико-педагогічні технології; „мовчазні” технології; технології повної фізичної реакції; „тандем-технологія”.

Зробіть презентацію в *Power point* „Методи навчання іноземних мов” .

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
V семестр			
Змістовий модуль I.			
Теоретичні основи методики навчання іноземних мов			
Тема 1. Система освіти в Україні та викладання іноземних мов (ІМ). Методика як наука про навчання ІМ та її зв'язок з іншими науками. Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ.	Практичне заняття, залік	5	I, II
Тема 2. Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ.	Практичне заняття, залік	10	III, IV
Змістовий модуль II.			
Методика формування іншомовної комунікативної компетенції			
Тема 3. Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного).	Практичне заняття, залік	10	V
Тема 4. Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письма).	Практичне заняття, залік	10	VI
VI семестр			
Змістовий модуль III.			
Організація навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах			
Тема 5. Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах.	Практичне заняття, залік	5	
Тема 6. Методи навчання іноземних мов.	Практичне заняття, залік	5	
<i>Загальна кількість балів</i>		45	
<i>Загальна кількість годин - 42</i>			

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі” оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов’язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	9	9
2.	Відвідування семінарських занять	1	3	3
3.	Відвідування практичних занять	1	9	9
4.	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	9	45
5.	Робота на семінарському занятті, в т.ч. доповідь, дискусія, виступ, повідомлення	10	3	30
6.	Робота на практичному занятті, в т.ч. доповідь, дискусія, виступ, повідомлення	10	9	90
7.	Модульна контрольна робота	25	3	75
максимальна кількість балів 261				

Коефіцієнт: $261:60 = 4,35$

Для екзаменаційної дисципліни к-сть балів: 60.

Екзамен: 40б.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

- *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на

семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація.
- *Творчі:* виконання творчих завдань (реалізація поставленого творчого завдання).

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі, творчі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з науково-теоретичними джерелами; виконання індивідуальних навчальних та творчих завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі”.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

I. Основна література

1. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: Навч. Посібник / О. І. Вишневський. – К.: Знання, 2010. – 206 с.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищ. навч. закладів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ під загальн. ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Тезикова та ін. – К.: Вид. центр «Академія», 2010. – 327 с.
4. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2008. – 285 с.

II. Додаткова література

5. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови: монографія / О. Б. Бігич. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. – 137 с.
6. Бориско Н. Ф. Сам себе методист или советы изучающему иностранные языки / Н. Ф. Бориско. – К.: „Фирма ИНКОС□”, 2001.–267с.
7. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
8. Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь / О. Г. Квасова. – К.: Ленвіт, 2009. – 119 с.
9. Колесникова И.Л. Англо-русский терминологический справочник по методике преподавания иностранных языков / И. Л. Колесникова, О. А. Долгина. – СПб.: Русско-Балтийский инф. центр "Блиц", 2001. – 224 с.
10. Бігич О.Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи / О. Б. Бігич. – К.: Ленвіт, 2006. – 200 с.
11. Бужинский В. В. Функциональный подход к обучению английскому произношению / В. В. Бужинский, С. В. Павлова, Р. А. Старикова. – М.: Дрофа, 2004. – 154 с.
12. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранным языкам / Н. Д. Гальскова. – М.: Аркти, 2003. – 192 с.
13. Гальскова Н. Д. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. – М.: Изд. центр „Академия□”, 2008. – 336 с.
14. Гальскова Н.Д. Теория и практика обучения иностранным языкам: Начальная школа / Н. Д. Гальскова, З. Н. Никитенко. – М.: Айрис-пресс, 2004. – 240 с.

15. Иностранные языки в школе: Научно-методический журнал. – Москва.
16. Іноземні мови в навчальних закладах: Науково-методичний журнал. – Київ.
17. Іноземні мови: Науково-методичний журнал. – Київ.
18. Коньшева А. В. Игровой метод в обучении иностранному языку / А. В. Коньшева. – СПб.: Каро, 2006. – 192 с.
19. Коньшева А. В. Контроль результатов обучения иностранному языку / А. В. Коньшева. – СПб.: Каро, 2004. – 144 с.
20. Коньшева А. В. Организация самостоятельной работы учащихся по иностранному языку / А. В. Коньшева. – СПб.: Каро, 2005. – 208 с.
21. Копылова В. В. Методика проектной работы на уроках английского языка / В. В. Копылова. – М.: Дрофа, 2004. – 96 с.
22. Коряковцева Н. Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык / Н. Ф. Коряковцева. – М.: АРКТИ, 2002. – 176 с.
4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
23. Ніколаєва С.Ю. Типова програма навчальної дисципліни „Методика навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах □ (Бакалаврат) / Ніколаєва Софія Юріївна. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2011. – 52 с.
24. Нормативно-методичні документи кредитно-модульної системи організації навчального процесу в Київському національному лінгвістичному університеті у 2010-2011 н.р./ Уклад: Соловей М.І., Шутов О.Г., Сорокін С.В., Максименко А.П. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. – 83 с.
26. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Под ред. Е.С. Полат. – М.: Изд. центр „Академия □, 2002. – 272с.
27. Паршикова О. О. Комунікативно-ігровий метод навчання іноземної мови учнів початкової загальноосвітньої школи / О. О. Паршикова. – Донецьк: Вид-во «Вебер», 2009. – 296 с.
28. Пассов Е. И. Методика как теория и технология иноязычного образования / Е. И. Пассов. – Елец: ЕГУ им. И.А.Бунина, 2010. – 543 с.
29. Пассов Е.И., Кузовлёва Н.Е. Урок иностранного языка / Е. И. Пассов. – Ростов н/Д: Феникс. – М.: Глосса-Пресс, 2010. – 640 с.
30. Підручники і навчально-методичні комплекси з іноземних мов.
31. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: Посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2004. – 360 с.
32. Практикум з методики викладання німецької мови / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2007. – 287 с.
33. Практикум з методики викладання французької мови / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2006. – 432 с.
34. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов: Іноземні мови. 2-12 класи. – ВТФ „Перун □, 2005. – 208 с.
35. Редько В. Г. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови

- учнів початкової школи / В. Г. Редько. – К.: Генеза, 2007. – 136 с.
36. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі / С. В. Роман. – К.: Ленвіт, 2005. – 208 с.
37. Роман С. В. Планування та аналіз навчального процесу з іноземної мови у початковій школі / С. В. Роман. – Горлівка: ГДПШМ, 2003. – 108 с.
38. Сафонова В. В. Проблемные задания на уроках английского языка в школе / В. В. Сафонова. – М.: Еврошкола, 2001. – 272 с.
39. Соловова Е. Н. Методика обучения иностранным языкам / Е. Н. Соловова. – М.: Просвещение, 2002. – 239 с.
- 39.** Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія/ під загальн. ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2015. – 444 с.
40. Тести для всіх, хто вивчає іноземні мови / Укл. Г.І. Артемчук, С.Ю. Ніколаєва та ін. – К.: Ленвіт, 2003. – 168 с.
41. Харченко Т. Г. Гуманізація сучасної педагогічної освіти у Франції: теорія і практика : монографія / Тетяна Гадульзянівна Харченко. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 560.
42. Харченко Т.Г. Розвиток післядипломної педагогічної освіти у Франції в другій половині ХХ століття / Т. Г. Харченко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка, 2015. – № 1. – 212 с. – С. 155 – 162.
43. Харченко Т.Г. Проблемно-ситуативне навчання як засіб розвитку особистості вчителя у Франції / Т. Г. Харченко // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. пр. – Вип. 742. Педагогіка та психологія. – Чернівці : Чернівецький нац. у-т, 2015. – 208 с. – С. 176 – 186.
44. Харченко Т.Г. Приклади використання проблемних ситуацій у процесі навчання вчителів у Франції / Т. Г. Харченко // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. пр. – Вип. 44 / за заг. ред. проф. З. П. Бакум. – Друкарня Романа Козлова, 2015. – 391 с. – С. 281 – 289.
45. Харченко Т. Г. Учитель-дебютант у Франції: особливості організації педагогічного супроводу входження в професію наприкінці ХХ століття / Т. Г. Харченко // Šola in Družba Znanja: Univerza na Primorskem Pedagoška fakulteta Koper. – 2011. – P. 47 –54.
46. Щукин А.Н. Лингводидактический энциклопедический словарь / А. Н. Щукин. – М.: Астрель: АСТ Хранитель, 2007. – 746 с.
47. Hadfield J. Introduction to Teaching English / O. Hadfield, Ch. Hadfield. – Oxford, 2010. – 176p.
48. Harmer J. The Practice of Language Teaching / J. Harmer. – Longam, 2004. – 370 p.
49. Kharchenko T. G. L'engagement de l'enseignant français dans la construction de son „soi social” / L. Basco, T. Kharchenko // Eduquer en Europe à l'heure de la postmodernité. – Lyon : Chronique Sociale. Pédagogie – Formation, 2011. – 186 p.
50. Slattery M. Introduction for Primary Teachers / M. Slattery, J. Willis. – Oxford, 2009. – 148p.

III. Інформаційні ресурси

Матеріали міністерства освіти і науки України

1. Іноземні мови. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів: 1-4 класи (режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>)
2. Навчальні програми для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (за новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти) (режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalni-programy.html>)
3. Особливості вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році (режим доступу: <http://mon.gov.ua/content/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/metodichni-rekomendacziyi-2015-2016.pdf>)
4. Про переліки навчальної літератури, що має відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, для використання у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році (режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47781/)

Загальноєвропейські рекомендації з навчання мов

1. European Centre for Modern Languages of the Council of Europe (режим доступу: <http://www.ecml.at/>)
2. Council of Europe, Education and Languages, Language Policy (режим доступу: http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/default_fr.asp)

Корисна інформація

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського // Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Французький культурний центр // <http://www.ifu.com.ua/>
3. Український центр оцінювання якості освіти // <http://www.testportal.org.ua/>
4. Професійний журнал для вчителів «Відкритий урок» // <http://osvita.ua/>
5. Професійний журнал для вчителів «Иностранные языки в школе» http://www.flsmozaika.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=10&Itemid=8
6. Інтернет-видання для вчителя «Иностранные языки» // <http://iyazyki.ru/redsovet-kollegiya/>

Безкоштовні Інтернет-ресурси на допомогу майбутньому вчителю/викладачу іноземної мови

Онлайн-словник методичних термінів (теорія і практика викладання мов). Автори – Е.Г Азімов, А.І.Щукін, 1999 р. (російською мовою) // <http://www.gramota.ru/slovari/info/az/>

Безкоштовні Інтернет-ресурси на допомогу майбутньому вчителю/викладачу французької мови

1. <http://institutfrancais-ukraine.com/>
2. <http://www.ciep.fr/assistants-francais-a-letranger/ressources-pedagogiques>
3. http://www.onyva.es/PORTAILS_PEDAGOGIQUES_RESSOURCES_PEDAGOGIQUES_VIRTUELLES.html
4. <http://blog.univ-provence.fr/wordpress/guide-fle/category/ressources-pour-enseignants-f-l-e/>
5. <http://www.leplaisirdapprendre.com/>
6. <http://enseigner.tv5monde.com/>
7. <http://lewebpedagogique.com/ressources-fle/>
8. <http://tenseignes-tu.com/ressources-en-ligne/10-sites-fle-indispensables-au->
9. <http://www.bonjourdefrance.com/>
10. http://www.francofil.net/fr/fle_fr.html
11. <http://www.lepointdufle.net/ticcreation.htm>
12. <http://home.sandiego.edu/~mmagnin/SitesPeda.html>
13. <https://www.pinterest.com/parlefr/fle-ressources-pour-les-profs>
14. <http://cartables.net/ressources/Francais/FLE>
15. <https://leszexpertsfle.com/toutes-les-ressources-fle>
16. <http://laprofdefle.blogspot.com/p/materiels-pour-les-cours.html>
17. http://www.netvibes.com/tomlaigle#Musique_Radio_Audio
18. <http://fle.asso.free.fr/liens/>
19. <http://platea.pntic.mec.es/cvera/ressources/recurfr20.htm>
20. <http://www.flevideo.com/>
21. <http://www.fdlm.org/>
22. <http://www.pearltrees.com/lyli.pearls/ressources-enseignant/id13475228#1526>
23. www.editionsdidier.com/collection/saison/ressources/

Безкоштовні Інтернет-ресурси на допомогу майбутньому вчителю/викладачу іспанської мови

1. <http://ave.cervantes.es>
2. <http://www.hispanicus.com/drle/portada.htm>
3. <http://lomastv.com/land.php>
4. <http://www.geocities.com/szamora.geo/index.htm>
5. <http://wwwsispain.org>

Формування іспаномовної комунікативної компетентності

1. Bibliografía Española // <http://catalogo.bne.es/uhtbin/webcat>
2. Biblioteca Nacional de España // <http://catalogo.bne.es/uhtbin/webcat>
3. Bibliotecas AECID // <http://www.aecid.es/04bibliotecas/catalogos.htm>
4. Bibliotecas Públicas (REBECA) // <http://www.mcu.es/rebeca/cargarFiltro.do?cache=init&layout=rebeca&language=es>
5. Bibliotecas Universitarias (REBIUN) // <http://rebiun.crue.org/cgi-bin/rebiun/O7217/ID3a4c6936/NTI?ACC=111&:ANG=en>
6. Catálogo colectivo de las bibliotecas del Instituto Cervantes // <http://absysnet.cervantes.es/abnetopac03/abnetcl.exe/O7055/ID30f95353?ACC=101>
7. Diplomas de español // <http://diplomas.cervantes.es/index.jsp>
8. Instituto Servantes // <http://www.cervantes.es>